

Mål C-547/19

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

15 juli 2019

Hänskjutande domstol:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumänien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

13 maj 2019

Klagande:

CY

Asociația ”Forumul Judecătorilor din România”

Motparter:

Inspekția Judiciară

Consiliul Superior al Magistraturii

Înalta Curte de Casație și Justiție

Saken i det nationella målet

Överklagande ingett av Asociația Forumul Judecătorilor din România (föreningen Rumäniens domarforum) och CY av det beslut som meddelats av Secția pentru judecatori în materie disciplinară (nedan kallad avdelningen för disciplinärenden) vid Consiliul Superior al Magistraturii (Högsta rättsrådet). Högsta rättsrådet avslog i det beslutet Asociația Forumul Judecătorilor din Româniás ansökan om intervention till stöd för CY samt CY:s överklagande av avdelningens avgörande av den 2 april 2018. Högsta rättsrådet biföll i samma beslut den ansökan om disciplinära åtgärder som framstälts av Inspekția Judiciară (nedan kallad Domar- och åklagarinspektionen) gentemot CY och ålade CY disciplinpåföljden uteslutning från domarkåren.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Med stöd av artikel 267 FEUF begärs tolkning av artikel 2 FEU, artikel 19.1 FEU och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

Fråga som har hänskjutits för förhandsavgörande

Ska artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen, artikel 19.2 i samma fördrag och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna tolkas så, att de utgör hinder för en författningsdomstols (ett organ som enligt nationell rätt inte är en domstol) ingripande angående det sätt på vilket högsta domstolen har tolkat och tillämpat lagstiftningen om dömande sammansättningar?

Anförda unionsbestämmelser

Artiklarna 2 och 19.1 FEU

Artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

Anförda nationella bestämmelser

Constituția României (Rumäniens konstitution), avdelning V med rubriken ”Curtea Constituțională” (Författningsdomstolen) (artiklarna 142–147) och avsnitt 1 i kapitel VI, med rubriken ”Autoritatea judecătorească” (Domstolsväsendet), i avdelning III med rubriken ”Statliga myndigheter” (artiklarna 124–126).

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (lag nr 317/2004 om Högsta rättsrådet), nyutfärdad i *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 628 av den 1 september 2012 med senare ändringar och kompletteringar, artiklarna 1,3 och 37–39, i vilka det föreskrivs att Högsta rättsrådet är garanten för domstolsväsendets oavhängighet samt fastställs Högsta rättsrådets uppbyggnad och funktioner.

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (lag nr 303/2004 om domares och åklagares ställning) nyutfärdad i *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 826 av den 13 september 2005, med senare ändringar och kompletteringar.

- Artikel 98 i vilken det föreskrivs att domare och åklagare har disciplinansvar för åsidosättanden av sina tjänsteåligganden, men även för handlande som äventyrar rättsväsendets anseende.
- Artikel 99 o enligt vilken åsidosättande av bestämmelserna om slumpvis tilldelning av mål utgör ett disciplinärende.

- Artikel 100 e i vilken det föreskrivs att uteslutning från domar- eller åklagarkåren är en av de disciplinpåföljder som kan åläggas domare och åklagare.
- Artikel 101 i vilken det föreskrivs att de påföljder som är angivna i artikel 100 åläggs av behörig avdelning vid Högsta rättsrådet.

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (lag nr 304/2004 om organisationen av domstolsväsendet), nyutfärdad i *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 827 av den 13 september 2005, med senare ändringar och kompletteringar.

- Artikel 29 i vilken uppgifterna för Colegiul de conducere (administrativt plenum) vid Înalta Curte de Casație și Justiție (Högsta domstolen) fastställs. Bland uppgifterna för Colegiul de conducere återfinns godkännande av Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă (förordningen om [Högsta domstolens] organisation och administrativa uppgifter).
- Artiklarna 32 och 33 angående avdelningar med fem domare, i ändrade lydelse. Den hänskjutande domstolen redogör för innehållet i dessa bestämmelser i samband med skälen för att begära förhandsavgörande.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înalta Curte de Casație și Justiție (förordningen om Högsta domstolens organisation och administrativa uppgifter), nyutfärdad i *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1.076 av den 30 november 2005, med senare ändringar och kompletteringar, artiklarna 28 och 29, angående avdelningarna med fem domare och förfarandet för utse domare på dessa avdelningar.

Curtea Constituțională's avgörande nr. 685 av den 7 november 2018, offentliggjort i *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1021 av den 29 november 2018.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Högsta rättsrådet (avdelningen för disciplinärenden) biföll i beslut av den 2 april 2018 Domar- och åklagainspektionen framställan om att CY (domare vid Curtea de Apel București (Appellationsdomstolen i Bukarest)) skulle åläggas disciplinåtgärder för att ha begått den disciplinära förseelse som är föreskriven i artikel 99 o i lag nr 303/2004. Högsta rättsrådet ålade CY disciplinpåföljden uteslutning ur domarkåren.
- 2 Högsta rättsrådet fann att CY hade gjort sig skyldig till den disciplinöverträdelse som är föreskriven i artikel 99 i lag nr 303/2004, eftersom bestämmelserna om den slumpvisa tilldelningen av mål blivit grovt åsidosatta. Överträdelsen bestod i att

CY – som vid en förhandling den 22 januari 2016 hade utsetts att delta i en förhandling i ett mål som tilldelats en avdelning, trots atthandläggningen av målet hade inletts av den ordinarie domaren vid en förhandling den 30 oktober 2015 (vid vilken de tilltalade hade hörts och bevisupptagningen hade godkänts) – hade handlagt målet på ett rättsstridigt sätt genom att bevilja en ytterligare förhandling, genom att tillåta komplettering av bevisningen, genom att ändra brottsrubriceringen, genom att tillåta komplettering av de tilltalades och vittnenas utsagor samt genom att i första instans meddela en dom.

- 3 Högsta rättsrådet (avdelningen för disciplinärenden) avslog i beslut av den 28 mars 2018 föreningen Forumul Judecătorilor din Românieas ansökan om intervention till stöd för CY. Till skälet för beslutet anfördes att det inte var visat att det förelåg ett verkligt och aktuellt intresse.
- 4 Föreningen Forumul Judecătorilor din România och CY överklagade beslutet av den 28 mars 2018. CY överklagade beslutet av den 2 april 2018. Den hänskjutande domstolen, Înalta Curte de Casație și Justiție, har förenat de båda överklagandena.
- 5 I avgörande nr 685 av den 7 november 2018 biföll Curtea Constituțională den ansökan som hade gjorts av Rumäniens premiärminister och slog fast att det förelåg en författningsrättslig konflikt mellan, å ena sidan, parlamentet och, å andra sidan, Înalta Curte de Casație și Justiție. Denna konflikt hade sin grund i ett antal beslut från Înalta Curte de Casație și Justiției administrativa plenum, varav det första var beslut nr 3/2014, enligt vilka endast fyra av de fem ledamöterna i avdelningarna med fem domare hade utsetts genom lottdragning. Detta strider mot artikel 32 i lag nr. 304/2004 i ändrad och kompletterad lydelse genom Legea nr. 255/2013 (lag nr 255/2013). Det är föreskrivet att Înalta Curte de Casație și Justiție utan dröjsmål ska utse samtliga ledamöter i avdelningarna med fem domare genom lottdragning.
- 6 Med stöd av Înalta Curte de Casație și Justiției administrativa plenums beslut nr 137 av den 8 november 2018 utsågs den 9 november 2018 ledamöterna i avdelningarna med fem domare för år 2018.
- 7 Till följd av offentliggörandet den 29 november 2018 av avgörande nr 685/2018 antogs genom Högsta rättsrådets (avdelningen för domarutnämningar) beslut nr 1367 av den 5 december 2018 bestämmelser ”som säkerställer överensstämmelse med kraven [enligt avgörande nr 685/2018]”.
- 8 Den avdelning (i den sammansättning som följer av beslut nr 137 av den 8 november 2018 av Înalta Curte de Casație și Justiției administrativa plenum) som hade tilldelats målet förordnade – för att följa Högsta rättsrådets (avdelningen för domarutnämningar) beslut nr 1367 av den 5 december 2018 – genom beslut av den 10 december 2018 att målet skulle avskrivas i syfte att det slumpvis skulle tilldelas en avdelning, vars sammansättning skulle fastställas genom lottdragning i

enlighet med de regler som hade godkänts av Högsta rättsrådet i förstnämnda beslut.

- 9 Den 13 december 2018 genomfördes i Înalta Curte de Casație și Justiție's lokaler lottdragningen för att i enlighet med Högst rättsrådets (avdelningen för domarutnämningar) beslut nr 1367 av den 5 december 2018 utse ledamöterna i avdelningarna för fem domare för år 2018. Förevarande mål kom då slumpvis att tilldelas femdomaravdelningen – tvistemål 3 – 2018 (den avdelning som har framställt begäran om förhandsavgörande).
- 10 I de förenade målen har CY framställt en invändning om rättsstridighet avseende 1) sammansättningen av Înalta Curte de Casație și Justiție's avdelningar (och har åberopat målet skulle ha överlämnats till den avdelning som inrättas för år 2019, 2) Högsta rättsrådets (avdelningen för domarutnämningar) beslut nr 1367 av den 5 december 2018 och nr 1535 av den 19 december 2018, avseende Înalta Curte de Casație și Justiție's (administrativt plenum) beslut nr 2/2019, nr 157/2018 och nr 153/2018 och 3) behörigheten för Domar- och åklagarinspektionens företrädare. CY har framställt en invändning om grundlagsoförenlighet mot bestämmelserna i artikel 32 i lag nr 304/2004 och mot Ordonanța Guvernului nr.77/2018 (regeringsförordning nr 77/2018).
- 11 CY yrkade den 11 februari 2019 att en begäran om förhandsavgörande skulle hänskjutas till EU-domstolen.

Parternas huvudargument

- 12 CY har hävdatt Curtea Constituțională har överskridit sin behörighet och därigenom kränkt CY:s rätt till en rättvis rättegång. Om Curtea Constituțională inte hade ingripit i högsta domstolens verksamhet skulle principen om kontinuitet på domstolens avdelningar inte ha undergrävs och målet skulle lagenligt ha tilldelats en av de avdelningar med fem domare som inrättats för år 2019 i enlighet med artikel 32 i lag nr 304/2004.
- 13 Den nationella lagstiftaren har dessutom genom Legea nr. 207/2018 (lag nr 207/2018) fastslagit att endast specialistdomare ska ingå i de avdelningar som handlägger mål rörande domare och åklagares ansvar. Deltagande av domare som inte har förvärvat specialisering i domare och åklagares ansvar utgör ett åsidosättande av bestämmelser i lag, vilket får till följd att det inrättas en domstol som inte iakttar de garantier som är föreskrivna i lag.
- 14 Högsta rättsrådet har i en rad beslut förordnat om dels inrättandet av tre avdelningar med fem domare, dels om att de avdelningar vilkas sammansättning fastställts genom lottdragning den 13 december 2018 ska fortsätta i oförändrad sammansättning under år 2019, oaktat att det i den nationella lagstiftningen föreskrivs att sammansättningen av avdelningarna med fem domare under innevarande år ska fastställas genom en lottdragning som genomförs vid årets början. Den fortsatta verksamheten för en domstolsavdelning efter den tidsgräns

som är föreskriven i lag har löpt ut utgör ett åsidosättande av artikel 6.1 i Europakonventionen och därigenom av artikel 47 i stadgan, vilket får verkningar för artikel 2 FEU.

- 15 Högsta rättsrådet, som är en förvaltningsmyndighet, har påfört högsta domstolen ett visst handlingssätt och därigenom åsidosatt rättsstatsprincipen och sålunda undergrävt den oavhängighet och den opartiskhet i rättsskipningen som det åligger en domstol enligt lag att alltid iaktta.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 16 Den hänskjutande domstolen har i inledningen till skälen till att begära förhandsavgörande lämnat en redogörelse för hur lagstiftningen beträffande avdelningar med fem domare har utvecklats.
- 17 Avdelningar med fem domare inrättades för första gången i nationell rätt genom Legea nr 202/2010 (lag nr 202/2010), genom vilken artiklarna 32 och 33 i lag nr 304/2004 ändrades. Sådana straffrätts- respektive tvistemålsavdelningar har inrättats separat i förhållande till Înalta Curte de Casație și Justiție's övriga avdelningar och har den överordnade domstolskontrollen inom högsta domstolen. Ledamöterna på dessa avdelningar utses av ordföranden för Înalta Curte de Casație și Justiție i början på varje år och avdelningsordförandeskapet utövas av ordföranden för Înalta Curte de Casație și Justiție, av den domstolens vice ordförande eller av en avdelningsordförande på samma domstol.
- 18 Înalta Curte de Casație și Justiție (administrativt plenum) införde genom en ändring av förordningen om den domstolens organisation och administrativa uppgifter en regel som innebar att, med undantag för ordföranden, skulle övriga fyra ledamöter på avdelningarna med fem domare inte längre utses skönsmässigt, utan genom lottdragning.
- 19 Artikel 32 i lag nr 304/2004 har ändrats genom lag nr 255/2013. Regeln om att ledamöterna på avdelningar med fem domare ska utses genom lottdragning har därigenom blivit lagfäst.
- 20 I artikel 32.5 i lag nr 304/2004 föreskrivs att ”avdelningen med fem domare ska ledas av ordföranden för Înalta Curte de Casație și Justiție, av vice ordföranden för den domstolen, för det fall denne ingår i avdelningen i den mening som avses i punkt 4, av ordförande för brottmålsavdelningen eller av den äldsta ledamoten”. I artikel 33.1 i samma lag föreskrevs att ”Ordföranden för Înalta Curte de Casație și Justiție eller, i dennes frånvaro, vice ordföranden för den domstolen ska leda avdelningen i utökad sammansättning, avdelningen med fem domare och de andra avdelningar där denne deltar i avgörandet”. Det förekommer en uppenbar motsättning mellan dessa bestämmelser och Înalta Curte de Casație și Justiție's administrativa plenum antog mot denna bakgrund beslut nr 3 av den 28 januari 2014 om ändring av förordningen om den domstolens organisation och administrativa uppgifter, vilket det fastställs att *avdelningarna med fem domare*

ska ledas av ordföranden, vice ordföranden, ordföranden på brottmålsavdelningen eller den äldsta ledamoten. Lottdragning på dessa avdelningar skulle endast avse de fyra övriga ledamöterna.

- 21 Artikel 32 i lag nr 304/2004 har ändrats genom lag nr 207/2018. Lagändringen bibehöll regeln enligt vilken Înalta Curte de Casație și Justiție administrativa plenum i början på varje år godkänner antalet och sammansättningen av avdelningarna med fem domare samt avskaffade tidigare tvetydigheter genom att föreskriva att lottdragningen ska avses samtliga ledamöter på avdelningarna med fem domare.
- 22 Som en följd av denna lagändring antog Înalta Curte de Casație și Justiție administrativa plenum den 4 september 2018 beslut nr 89/2018, i vilket det anges följande: *"Efter genomgång av artikel 32 i lag nr 304/2004 ... konstaterar majoriteten beträffande verksamheten på avdelningarna med fem domare att bestämmelserna i den nya lagen utgör organisationella regler som avser den specifika regleringen av de dömande sammansättningar vilka ska inrättas "i början på varje år". Då övergångsbestämmelser saknas är de nya reglerna således tillämpliga från och med den 1 januari 2019"*.
- 23 Det är i detta sammanhang som Curtea Constituțională på ansökan den 2 oktober 2018 från Rumäniens premiärminister antog avgörande nr 685/2018. I det avgörandet fann Curtea Constituțională bland annat att *"med hänsyn till Înalta Curte de Casație și Justiție otillåtna handlande, genom sitt administrativa plenum, vilket inte är av beskaffenhet att erbjuda garantier om att reglerna för verksamheten på avdelningarna med fem domare kommer att bringas i överensstämmelse på ett korrekt sätt, ankommer det på Högsta rådsrådet – avdelningen för domarutnämningar att på grundval av dess konstitutionella och juridiska rättigheter ... finna de principiella lösningar avseende sammansättningen av domstolens avdelningar och garantera deras tillämpning"*.
- 24 Som en följd av detta avgörande antog Högsta rådsrådet beslut nr 1367 av den 5 december 2018 och beslut nr 1535 av den 19 december 2018. Med stöd av dessa beslut genomförde Înalta Curte de Casație și Justiție lottdragningar för de nya avdelningarna för år 2018 och dessa avdelningars verksamhet kom även att fortsätta under år 2019, utan att det vidtogs några åtgärder före slutet av år 2018 angående de mål som hade tilldelats en avdelning. Man hade därigenom frångått den rättspraxis från Înalta Curte de Casație și Justiție enligt vilken avdelningarnas sammansättningar ändras och ett mål ska tilldelas den domare som genom lottdragning utsetts för det nya året, när en avdelning i den sammansättning som bestämts för ett visst år inte vidtagit några åtgärder i ett mål före det årets slut.
- 25 Den hänskjutande domstolen har hävdats att i förevarande fall är frågan om förenligheten av Curtea Constituțională's ingripande med artiklarna 2 och 19 FEU samt artikel 47 i stadgan problematisk i flera hänseenden.

- 26 Ett första problem utgörs av Curtea Constituțională:s ställning och dess plats i det offentliga maktutövandet. Curtea Constituțională är nämligen inte domstol, eftersom den inte ingår i domstolsväsendet och politiska faktorer spelar en viktig roll i samband med utnämningen av dess ledamöter. Artikel 142.3 i Rumäniens konstitution föreskriver att de nio ledamöterna i Curtea Constituțională ska utses enligt följande: ”*Tre domare utses av deputerandekammaren, tre domare utses av senaten och tre domare utses av Rumäniens president*”. Det organ som ska ta ställning till förekomsten av en författningsrättslig konflikt mellan den dömande och den lagstiftande makten har således sex ledamöter som har utsetts av den lagstiftande makten, medan den dömande makten inte har kunnat utse någon ledamot.
- 27 Det andra problemet rör vilka som kan inleda ett förfarande för fastställandet av en författningsrättslig konflikt med den lagstiftande makten. Enligt artikel 146 d i Rumäniens konstitution får ett sådant förfarande endast inledas på ansökan av Rumäniens president, talmännen i någon av parlamentets båda kamrar, premiärministern eller Högsta rättsrådets generaldirektör.
- 28 Med hänsyn till ytterst fina distinktionen mellan rättsstridigheten av en rättsakt och en författningsrättslig konflikt med den lagstiftande makten, finns det grund för att – beträffande en begränsad kategori av rättssubjekt – vid domstolarna inrätta en möjlighet till administrativt överklagande eller rättsmedel som är parallella till dem som är föreskrivna.
- 29 Även om det i förevarande fall kan hävdas att det är fråga om en myndighet som tillvaratar allmänintresset, är övriga saklegitimerade, med undantag av generaldirektören för Högsta rättsrådet, politiska organ. På grund av att det finns flera aspekter av politiskt inflytande vid utnämningarna av ledamöterna i Curtea Constituțională skapas förutsättningar för att utnyttja sådana luckor för att ingripa i rättsväsendet i politiska syften eller för att tillvarata intressena för några politiskt inflytelserika personer. Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang erinrat om att premiärministerns ingripande, vilket konkretiserades genom avgörande nr 685/2018, inträffade vid en tidpunkt då deputerandekammarens talman, som även var ordförande för regeringspartiet, var tilltalad i ett brottmål som handlades av en brottmålsavdelning med fem domare.
- 30 Ett tredje problem hänger samman med distinktionen mellan en rättsakts/ett ingripandes ”rättsstridighet” och ”en författningsrättslig konflikt” mellan den dömande och den lagstiftande makten. ”Författningsrättslig konflikt” (vilket är ett begrepp som inte är definierat i konstitutionen eller lagstiftningen) mellan den dömande och den lagstiftande makten, förutsätter enligt Curtea Constituțională:s praxis konkreta rättsakter eller konkret handlingar genom vilka en eller flera myndigheter tillgriper befogenheter, uppgifter eller behörighet som enligt konstitutionen tillkommer andra myndigheter, genom att förklara sig vara obehörig eller genom att vägra att fullgöra bestämda rättsakter som faller inom myndigheten eller myndigheternas befogenheter.

- 31 Den hänskjutande domstolen anser att det sätt på vilket sådana generella överväganden tillämpas på författningsrättsliga konflikter med den lagstiftande makten är problematiskt. Domstolarna har i både sin dömande och sin administrativa verksamhet ständigt att tolka och tillämpa de lagstiftningsakter som antagits av lagstiftaren. Avsaknaden av överensstämmelse mellan domstolarnas tolkning och lagstiftarens vilja utgör emellertid innehållet i själva begreppet rättsstridighet. Ett domstolsavgörande som strider mot lagen är ett rättsstridigt avgörande och en förvaltningsrättsakt som strider mot lagen är en rättsstridig rättsakt, och inte ett uttryck för en "författningsrättslig konflikt med den lagstiftande makten". Lösningen i sådana fall är anlita det av rättsmedel eller, beroende på omständigheter, en talan väckt vid förvaltningsdomstol.
- 32 Curtea Constituțională har klandrat Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum för att såväl i samband med antagandet av beslut nr 3/2014 som i samband med antagandet av beslut nr 89/2018 övertagit tolkningsuppgifter som ingår i den dömande verksamheten och som ska utövas av den domstolens dömande avdelningar. Curtea Constituțională har också klandrat det faktum att den lagtolkning som gjorts av Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum strider mot lagstiftarens vilja. Enligt Curtea Constituțională utgör ett sådant handlande ett maktmissbruk från den högsta domstolens sida.
- 33 Den hänskjutande domstolen har påpekat att det är svårt att förstå bedömningen att Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum skulle ha tagit över tolkningsuppgifter som åligger domstolens dömande avdelningar. Med beaktande av den omständigheten att Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum enligt lag har en uppgift i samband med inrättandet av avdelningarna med fem domare, är det uppenbart att detta uppdrag endast kan utföras på grundval av en tolkning av relevanta rättsregler. Det var inte möjligt att överlåta åt domstolarnas avdelningar att efter eget skön tolka artikel 32 i lag nr 304/2004, eftersom det kronologiskt var nödvändigt att först inrätta sådana avdelningar, vilket är en uppgift som åligger Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum.
- 34 Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum hade objektivt sett inte valet att göra en tolkning eller inte av artikel 32 i lag nr 304/2004, utan hade endast valet mellan olika tolkningar av den bestämmelsen.
- 35 Beträffande den tolkning som Înalta Curte de Casație și Justiție administrativ plenum valt, med hänvisning till beslut nr 3/2014, går det inte att förneka att punkt 5 i artikel 32, i dess lydelse enligt lag nr 255/2013, är tvetydig och att en bokstavstolkning av den bestämmelsen inte är hållbar, eftersom den skulle ha skapat ett system som innebar att det gjordes åtskillnad mellan, å ena sidan, ordföranden och vice ordföranden och, å andra sidan, ordföranden för brottmålsavdelningen och den äldsta ledamoten. Den omständigheten att den högsta domstolen, genom sitt administrativa plenum, har – i en situation i vilken lagstiftningen var otydligt och det krävdes en harmonisering av bestämmelser som stred mot varandra – valt en mer konservativ tolkning som ger företräde åt de

ändamål med lagen som ligger närmare befintliga lagstiftningslösningar kan inte förstås som en avsiktlig handling i syfte att frustrera lagstiftarens vilja.

- 36 Curtea Constituțională har å andra sidan inte gjort något annat än att mot den högsta domstolens tolkning lägga fram sin egen lösning för att harmonisera oklara lagbestämmelser genom att utsträcka den precisering som gjorts av lagstiftaren uteslutande med avseende på ordföranden och vice ordföranden vid Înalta Curte de Casație și Justiție även till ordföranden på brottmålsavdelningen.
- 37 Efter att ha hävdat att den tolkning av artikel 32 i lag nr 304/2004, i dess lydelse enligt lag nr 207/2018, som Curtea Constituțională har godkänt inte är uppenbar, har den hänskjutande domstolen påpekat att det inte finns någon omständighet som talar för att högsta domstolen skulle inta en ”maktställning” och bedriva ”systematiskt motstånd” mot lagstiftarens vilja. I ett sammanhang där lagstiftaren inte på fyra år har ingripit för att klargöra sin egen vilja, kan inte den omständigheten att den högsta domstolen har handlat i överensstämmelse med den ursprungliga tolkningen förväxlas med ett *systematiskt* förnekande av lagstiftarens vilja.
- 38 Den hänskjutande domstolen har lämnat dessa preciseringar, eftersom Curtea Constituțională har grundat distinktionen mellan rättsstridighet och en författningsrättslig konflikt med den lagstiftande makten på premissen att det finns ett avsiktligt och systematiskt åsidosättande av lagstiftarens vilja. Curtea Constituțională har nämnt att ”Înalta Curte de Casație și Justiție systematiskt har grundat sig på premisser som strider mot principen om maktindelning”.
- 39 Genom begäran om förhandsavgörande ombeds EU-domstolen, för det första, att tolka det rättsstatsbegrepp som ligger till grund för artikel 2 FEU, med hänvisning till artikel 19 FEU och artikel 47 i stadgan. Den hänskjutande domstolen vill få fastställt huruvida en medlemsstats högsta domstol, i en sådan situation som den som är aktuell i det nationella målet, kan vara föremål för kontroll och sanktioner från ett sådant organ som Curtea Constituțională.
- 40 Med beaktande av att Curtea Constituțională – oaktat att det organet inte ingår i domstolsväsendet och inte har någon dömande funktion – har förordnat att befogenheter som enligt lag tillkommer Înalta Curte de Casație și Justiție ska överföras från domstolarna till Högsta rättsrådet, hävdar den hänskjutande domstolen att det är fråga om ett godtyckligt ingripande för att kontrollera lagenligheten av Înalta Curte de Casație și Justițies verksamhet, vilken ersätter i de lag föreskrivna rättsmedlen (överklaganden, invändningar om rättegångshinder som framställs inom ramen för en domstolstalan, etc.) och vilken kan en negativ inverkan inte enbart för domstolsväsendets oavhängighet, utan även för grunderna för rättsstaten, i den betydelse som Europeiska unionens domstol gett de begrepp som ligger till grund för artikel 2 FEU.